

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1664

Vragen van de leden **Jacobi** en **Van Dekken** (beiden PvdA) aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over *het hoogwater in Woltersum en andere plaatsen in de provincies Groningen en Friesland en de roep om de aanleg van een extra gemaal in Lauwersoog* (ingezonden 20 januari 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Atsma** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 27 februari 2012).

Vraag 1

Kent u de artikelen «Narrow Escape»¹, «Verstevigen dijk begint dinsdag»² en «Atsma: geen prioriteit aan nieuw gemaal Lauwersoog»?³

Antwoord 1

Ja, deze artikelen zijn mij bekend.

Vraag 2

Waarom zijn er geen concrete en duurzame maatregelen genomen nadat al in 2004 bekend was dat van de 51 kilometer boezemkade 9,1 kilometer van het Eemskanaal niet voldeed aan alle vereiste normen voor stabiliteit en werd gekozen voor het slechts gedeeltelijk plaatsen van damwanden, terwijl in 2010 opnieuw grote problemen werden geconstateerd met de Groningse (zee)dijken?

Antwoord 2

De provincie Groningen heeft de normen voor de regionale waterkringen in 2005 vastgesteld. Daarna heeft het waterschap Noorderzijlvest de regionale waterkeringen getoetst. Hieruit is naar voren gekomen dat diverse trajecten verbeterd dienden te worden. Het waterschap geeft aan dat vrijwel alle werkzaamheden uitgevoerd zijn. Zo is een deel van de Eemskanaaldijk voorzien van een stalen damwand. Een ander deel van de verbetering maakt onderdeel uit van het project Dijkpark (Ten Boer).

De Groningse zeedijken maken onderdeel uit van het stelsel van primaire waterkeringen. Deze worden periodiek getoetst op basis van de Waterwet. Hierover heb ik u per brief van 29 november 2011 geïnformeerd in het kader

¹ De Nieuwe Oogst, 14 januari 2012.

² Dagblad van het Noorden, 16 januari 2012.

³ Dagblad van het Noorden, 6 januari 2012.

van de derde landelijke rapportage toetsing primaire waterkeringen⁴. Verbetering van deze dijken maakt onderdeel uit van het nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma (nHWBP).

Vraag 3

Klopt het dat het nog 8 tot 10 jaar gaat duren voordat de Eemskanaaldijk tussen Garmerwolde en Woltersum verstevigd zal zijn (het Dijkpark)?

Antwoord 3

Het waterschap is al begonnen met het verbeteren van de Eemskanaaldijk te Woltersum. De huidige toplaag wordt verwijderd en vervangen door een nieuwe kleilaag. Hiermee wordt bereikt dat de opgetreden kwel door de dijk wordt gestopt. Maatregelen voor andere locaties worden parallel uitgewerkt. Voor 1 oktober 2012 zal het waterschap de kwaliteit van de Eemskanaaldijk verder verbeteren.

In het plan voor het Dijkpark (Ten Boer) wordt de Eemskanaaldijk ingepast in de lange termijn visie van deze regio. Met de realisatie van het Dijkpark, dat uit diverse (ruimtelijke) maatregelen bestaat, is, volgens de oorspronkelijke planning, circa 8 jaar gemoeid.

Vraag 4

Klopt het dat de Eemskanaaldijk niet veilig wordt als er 16 meter gerijpte bagger aangeplakt zal worden, maar de dijk 46 meter breder moet worden zodat de veiligheid van mens en dier wel zou zijn gegarandeerd?

Antwoord 4

De verbetering van de Eemskanaaldijk bestaat uit twee fases. In de eerste fase, korte termijn, wordt de bestaande toplaag vervangen door een ondoorlatende kleilaag. In de tweede fase wordt voor 1 oktober 2012 de veiligheid verder verbeterd. Wat dit betekent voor de breedte van de dijk, is nu nog niet aan te geven, dat kan per locatie verschillend zijn, afhankelijk van de te kiezen wijze van versterken.

Daarnaast wordt gewerkt aan de lange termijn ontwikkeling in het kader van het Dijkpark Ten Boer. Daarbij wordt een dijkconcept uitgewerkt, waarbij het dijklichaam naast bescherming ook de mogelijkheid voor medegebruik krijgt. Daar hoort een dijkbreedte bij van circa 46 meter.

Vraag 5

Waarom is het voor maatschappelijke organisaties en individuele burgers niet mogelijk om inzage te krijgen in het FUGRO-rapport waarin staat dat de Eemskanaaldijk met de huidige genomen en voorgestelde maatregelen nog steeds niet veilig is?

Antwoord 5

Het FUGRO-rapport, waarvan het waterschap de opdrachtgever is, dateert van december 2011 en is thans via de website van het waterschap beschikbaar.

Vraag 6

Welke gevolgen zou een dijkdoorbraak bij Garmerwolde hebben voor twee risicovolle installaties: Swiss Combi, een slibverwerkingssysteem en de rioolwaterzuiveringsinstallatie Garmerwolde, beide liggend vlak achter de dijk?

Antwoord 6

Een dijkdoorbraak zou betekenen dat het achterliggende gebied onder water komt te staan. Dit betekent dat ook de twee genoemde installaties onder water komen te staan. Om dit op voorhand te voorkomen heeft het waterschap noodmaatregelen getroffen, door het plaatsen van een tijdelijke waterkering bestaande uit zandzakken.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 31 710, nr. 22.

Vraag 7

Welke concrete maatregelen gaat u treffen om de Eemskanaaldijk maar ook de andere zwakkere dijken in Groningen en Friesland daadwerkelijk aan te pakken en het zo daadwerkelijk veilig te maken voor inwoners van beider provincies?

Antwoord 7

Dit is een verantwoordelijkheid van de regionale waterkeringbeheerders, de waterschappen Fryslân en Noorderzijlvest. De provincie Friesland respectievelijk Groningen dient hierop toe te zien. Zie verder het antwoord op vraag vier van het lid Holtackers (CDA).

Vraag 8

Is het waar dat u niet van plan bent de brede politieke en maatschappelijke oproep voor een extra gemaal in Lauwersoog te honoreren terwijl 800 inwoners van Woltersum en het Eemskanaal ternauwernood zijn ontsnapt aan een grote overstroming met enorme gevolgen voor mens en dier, huishoudens en veehouderijen?

Antwoord 8

Zie mijn antwoord op vraag 5 van de heer Holtackers (CDA).

Vraag 9

Is het waar dat u van mening bent dat extra spuicapaciteit op het IJsselmeer een betere oplossing is voor hoogwater en wateroverlast voor de bescherming van mens en dier in Noord-Nederland dan het realiseren van een extra gemaal in Lauwersoog?

Antwoord 9

Rijk en regio hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid in de afvoer van overtollig water afkomstig uit Noord-Nederland. De noordelijke regio voert immers het overtollige water af naar het IJsselmeer, de Waddenzee en de Eems-Dollard. De mate van afvoer is afhankelijk van de waterstanden in deze drie gebieden.

Het peilbeheer van het IJsselmeer is een verantwoordelijkheid van het Rijk. Het realiseren van extra spuicapaciteit in de Afsluitdijk heeft effect op het beter handhaven van het waterpeil op het IJsselmeer. Dat is van belang voor delen van Friesland.

De regionale waterbeheerder is verantwoordelijk voor de aanvoer naar het Lauwersmeer en vervolgens de afvoer naar de Waddenzee, inclusief de keuze voor het realiseren en financieren van een extra gemaal in Lauwersoog.